

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

IVON SERGAŠ

KOPER, 2016

2016

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

IVON SERGAŠ

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT

Zaključna projektna naloga

GLOBALIZACIJA IN RAZVOJ DRŽAV V SVETU:
PRIMER INDIJE

Ivon Sergaš

Koper, 2016

Mentor: izr. prof. dr. Dragan Kesič

POVZETEK

Globalizacija je proces, v katerega je danes vključenih vse več držav. Vedno težje je ta proces zavračati, saj vse države stremijo k večji razvitosti in večji ekonomski svobodi. Države so danes vedno bolj ekonomsko povezane med seboj, poslovanje med njimi pa je veliko pogostejše in v večini primerov tudi enostavnejše. V zaključni projektni nalogi smo preučevali in raziskovali, kaj globalizacija dejansko pomeni in kaj državam prinaša. Ker globalizacija ne prinaša samo pozitivne, ampak tudi negativne posledice, smo natančneje preučevali razvoj Indije in kakšnih sprememb je bila deležna zaradi tega procesa. Ugotovili smo, da globalizacija vpliva tudi na razvoj Indije, da ima Indija velik potencial za nadaljnji razvoj, vendar pa ima poti do tega še kar nekaj ključnih ovir.

Ključne besede: države, globalizacija, Indija, razvoj, vpliv.

SUMMARY

Globalisation is a process in which today is included more and more countries. Increasingly difficult is to reject this process, since all countries aspire to greater development and bigger economic freedom. Today the countries are increasingly economically inter-connected and commerce between countries is much more common and easier. In this project we studied and researched what globalization actually means and what does it bring to countries. Globalization brings not only positive but also negative consequences, we specifically studied development of India and what were the changes because of this process. We found that this process can not be avoided and that India has great potential for further development, but on the way to do this still faces several obstacles.

Keywords: development of economy, global economy, globalisation, globalisation process, India.

UDK: 005.44(540)(043.2)

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem svojemu mentorju izr. prof. dr. Draganu Kesiču za strokovno pomoč, čas in napotke pri izdelavi zaključne projektne naloge.

Posebna zahvala pa gre tudi mojim bližnjim za motivacijo in podporo. Hvala, da ste mi stali ob strani ves ta čas in ste verjeli vame.

Zahvaljujoč vam mi je danes uspelo doseči zastavljeni cilj.

VSEBINA

1	Uvod	1
1.1	Opredelitev obravnavanega problema	1
1.2	Namen in cilji zaključne projektne naloge.....	2
1.3	Metode za doseganje ciljev	3
1.4	Predpostavke in omejitve pri obravnavanem problemu.....	3
2	Globalizacija	4
2.1	Vloga in pomen globalizacije	4
2.2	Globalizacijski razvojni trendi	7
3	Globalizacija in razvoj držav v svetu	8
3.1	Svetovno gospodarstvo	8
3.2	Vpliv globalizacije na gospodarstvo posameznih držav	9
3.3	Razvoj gospodarstev posameznih držav	10
4	Vpliv globalizacije na razvoj Indije	12
4.1	Zgodovinski pregled Indije	12
4.2	Značilnosti Indije	13
4.3	Osnove poslovnega bontona v Indiji.....	16
4.4	Strategije razvoja Indije	17
4.5	Vloga Indije v svetu	17
4.6	Razvoj Indije v prihodnosti.....	18
5	Empirični del – raziskava o vplivu globalizacije na razvoj Indije	23
5.1	Predstavitev podjetja Sariko, d.o.o.	23
5.2	Intervju z gospo Koki Veber	23
5.3	Ugotovitve raziskovanja	25
6	Sklep	26
	Priloga	30

PONAZORILA

Slika 1: Prikaz deleža svetovnega gospodarstva	8
Slika 2: Največji biser indijske arhitekture – Tadž Mahal	13
Slika 3: Obred kopanja hindujcev v sveti reki Ganges	15
Slika 4: Gibanje izvoza in uvoza blaga v Indiji med letoma 2012 in 2017.....	18
Slika 5: Primerjava gibanja BDP na prebivalca med Slovenijo in Indijo	19
Slika 6: Prestižni del Mumbaja	21
Slika 7: Barakarsko naselje Dharavi (Mumbaj)	21
Preglednica 1: Pozitivni in negativni vplivi globalizacije.....	5

KRAJŠAVE

ASEAN	Association of Southeast Asian Nations
BBC	British Broadcasting Corporation
BDP	Bruto domači proizvod
BRIC	Brazil, Russia, India, China
BRICS	Brazil, Russia, India, China, SouthAfrica
CIA	Central Intelligence Agency
EFTA	European Free Trade Association
EU	European Union
IELTS	International English Language Testing System
IKT	Informacijsko-komunikacijska tehnologija
IMF	International Monetary Fund
MDGs	Millenium Development Goals
MERCOSUR	Mercado Común del Sur
NAFTA	The North American Free Trade Agreement
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OPEC	Organization of Petroleum Exporting Countries
PKM	Pariteta kupne moči
RBI	Reserve Bank Of India
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development
USAID	United States Agency for International Development
WFS	World Future Society
WIPO	World Intellectual Property Organization
WTO	World Trade Organization
ZDA	Združene države Amerike

1 UVOD

V zaključni projektni nalogi smo opredelili pomen pojma globalizacija, raziskali smo vpliv procesa globalizacije in opredelili, kaj je svetovno gospodarstvo. Podrobneje smo raziskali in preučili vpliv globalizacije na razvoj Indije ter poskušali ugotoviti, kako bo ta proces vplival na njen razvoj v prihodnje.

Globalizacija je proces, s katerim je svet vedno bolj povezan. Lahko bi rekli, da ta proces poteka že stoletja, vendar se je v zadnjih petdesetih letih zelo okrepil zaradi močno povezane trgovine in kulturne izmenjave. Globalizacije ne vidijo vsi v isti luči. Določena mnenja so pozitivna in trdijo, da ta proces prinaša velike koristi za celotno prebivalstvo. Številni pa so prepričani o njenih škodljivih posledicah. Globalizacija je izbrisala meje med državami. Masovne proizvodnje pa so povzročile, da se kulturna identiteta izgublja.

V preteklosti je bila globalizacija osredotočena predvsem na ekonomski vidik, kot so trgovina, tuje neposredne naložbe in mednarodni kapitalski tokovi. V zadnjem času pa se je razširila tudi na ostala področja, kot so kultura, mediji, tehnologija in politika. V zaključni projektni nalogi je opisano, kako je globalizacija vplivala na svetovno gospodarstvo in kaj je pozitivnega in negativnega prinesla Indiji.

Zaključna projektna naloga je razdeljena na več poglavij. Prvi del je posvečen definiciji in pomenu globalizacije. V nadaljevanju smo ugotavljali, kako je globalizacija vplivala na razvite države in kako na države v razvoju. S pomočjo napovedi analitikov smo ugotavljali, katere države bodo dosegale visoko stopnjo rasti v prihodnjih letih. V zadnjem delu zaključne projektne naloge smo opisali značilnosti Indije, ter kako so te značilnosti pripomogle k hitrejšemu razvoju oziroma ovirale razvoj indijskega gospodarstva.

Zanimalo nas je, kako je globalizacija spremenila gospodarstvo Indije in kako je ta razvoj spremenil življenje v Indiji. Želeli smo ugotoviti, kaj zavira Indijo, da bi se lahko hitreje razvila.

Z indijsko državljanko, gospo Koki Veber, ki je v Sloveniji lastnica trgovin Sariko, d.o.o., smo opravili intervju in tako dobili neposredno mnenje o tem, kako globalizacija vpliva na razvoj Indije.

1.1 Opredelitev obravnavanega problema

Vse večja in močnejša povezava med različnimi državami v svetu ter izmenjava storitev in dobrin med državami pripomoreta k velikim spremembam v kulturi, odnosih, načinu življenja in seveda tudi v trgovanju. Globalizacija kot pojav lahko prinese veliko pozitivnih, prav tako pa tudi negativnih sprememb. Globalizacija je pojav, ki nam omogoča, da lahko na domačem trgu kupimo enak izdelek, kakor bi ga od istega proizvajalca na drugem koncu sveta. Hkrati z globalizacijo vstopi v ospredje pojem mednarodna trgovina oziroma mednarodno podjetje.

Poglavitna prednost takih podjetij je ta, da so hitro prilagodljiva in odzivna. Avtorja navajata, da: »Ključni in temeljni cilj mednarodnega poslovanja je zadovoljevanje potreb svetovnih potrošnikov, podjetij in tudi posameznih držav« (Ruzzier in Kesič 2011, 11).

Danes zasledimo posledice globalizacije praktično povsod. Z vse večjo povezanostjo ekonomskih subjektov ter vse manjšo razliko med trgovino in narodi lahko govorimo o prepletanju kultur, načinu življenja ter povečanju multinacionalnih podjetij. Ruzzier in Kesič (2011, 24) pravita: »Globalizacija tako postaja sestavni del našega vsakdanjega življenja, saj omogoča svetovnim potrošnikom (fizičnim osebam ter podjetjem in organizacijam), da izbirajo med vedno večjim številom izdelkov in storitev, ki prihajajo iz vedno večjega števila držav na vedno večje število svetovnih trgov.«

Indija je v zadnjih letih dosegla hiter razvoj, še vedno pa se pospešeno razvija in raste. Njen trg je velik, dinamičen in relativno stabilen ter usmerjen k napredku. Razvoj Indije je najbolj opazen pri povečanju telekomunikacijske tehnologije, informacijske tehnologije in računalniško podprtih storitev. Prebivalstvo Indije šteje eno milijardo 28 milijonov ljudi. Polovica vsega prebivalstva je mlajših od 25 let, kar je za prihodnost Indije zelo obetavno. Življenjska doba prebivalcev Indije se dviguje, samo v zadnjih petdesetih letih se je dvignila s 50 na 70 let. Stopnja pismenosti se povečuje. Do leta 2025 naj bi Indija postala peti največji potrošniški trg na svetu, pri tem pa je pomembno omeniti to, da delež revnih naglo upada. Leta 1985 je približno 30 odstotkov indijskih družin preživelo s približno 1200 evrov na leto, leta 2025 pa naj bi bilo takih družin samo še 3 odstotke. Baza znanja in delovne sile je ogromna, stroški dela pa zelo nizki, kar pomeni, da so indijski izdelki in storitve na svetovnem trgu zelo konkurenčni (Turk 2011).

V zaključni projektni nalogi smo raziskali in preučili, kako globalizacijski trend vpliva na razvoj Indije. Opredelili smo prednosti in slabosti, ki jih prinaša globalizacija in njen vpliv na svetovno trgovino in tudi na razvoj Indije.

1.2 Namen in cilji zaključne projektne naloge

Namen zaključne projektne naloge je bil raziskati ter proučiti vlogo in pomen Indije v procesu globalizacije, preučiti kateri so bistveni potenciali ter katere so glavne ovire v razvoju Indije.

Cilji zaključne projektne naloge so bili:

- preučiti pomen in vlogo globalizacije,
- preučiti vpliv globalizacije na razvoj držav,
- preučiti vpliv globalizacije na razvoj Indije,
- raziskati, preučiti, analizirati in opredeliti nadaljnji razvoj Indije v globalnem svetu.

1.3 Metode za doseganje ciljev

Pri doseganju ciljev zaključne projektne naloge smo načrtovali uporabo naslednjih raziskovalnih metod:

- metodo opisovanja ali deskripcije,
- metodo povzemanja ali kompilacije,
- metodo analize,
- metodo študije primera,
- metodo sinteze.

Načrtovali smo izvesti tudi kvalitativno raziskavo v obliki intervjuja z indijsko državljanjo Koki Veber, lastnico trgovin Sariko, d.o.o, ki se ukvarja s prodajo indijskih izdelkov. S pomočjo tega intervjuja smo lahko lažje dosegli načrtovane cilje zaključne projektne naloge.

1.4 Predpostavke in omejitve pri obravnavanem problemu

Izhajali smo iz predpostavke, da je globalizacija proces, ki vpliva na razvoj posameznih držav. Indija je država relativno velikih razvojnih potencialov, ki ima določene tudi svoje specifičnosti. Ključna omejitev, s katero smo se soočali, je bila omejitev dostopnosti do posameznih podatkov in informacij.

2 GLOBALIZACIJA

Pojem za globalizacijo je zelo širok, prav tako je za razlago tega pojma na voljo veliko definicij. Veliko je razlag o tem, kaj globalizacija dejansko pomeni in katere spremembe povzroči. Za lažjo razlago smo v nadaljevanju navedli nekaj definicij tega procesa.

2.1 Vloga in pomen globalizacije

Globalizacija je proces, s katerim svet postaja vse bolj medsebojno povezan zaradi posledice močno povečane trgovine in kulturne izmenjave. Globalizacija je povečala proizvodnjo blaga in storitev. Največje družbe niso več nacionalne družbe, ampak multinacionalne korporacije s podružnicami v številnih državah. Ta proces poteka sicer že vrsto let, vendar se je v zadnjih petdesetih letih zelo močno pospešil. Globalizacija je povzročila povečano mednarodno trgovino, ustvarila je družbe, ki delujejo v več kot eni državi, povzročila je večjo odvisnost od svetovnega gospodarstva, svobodnejši pretok kapitala, blaga in storitev ter priznavanje družb, kot sta McDonalds in Starbucks v gospodarsko manj razvitih državah (BBC 2015).

Svetličič (2004) trdi, da ima globalizacija dve plati, svetlo in temno. Meni, da je pri obravnavi tega procesa treba upoštevati pozitivne in negativne plati. Globalizacijo primerja z morjem. Lahko je mirno ali pa razburkano, in samo okreten krmar se lahko izogne nezgodi ali se zavaruje pred njo.

Ferfila navaja, da se je pojem »globalizacija« pojavil v začetku druge polovice dvajsetega stoletja ter opisuje proces, v katerem se trgovinski, transportni in ostali z njimi povezani tokovi hitro povečujejo. Pravi tudi, da imajo razni strokovnjaki, znanstveniki, mediji, javnost in ostali zelo različna mnenja ter poglede na globalizacijo. Nekateri pravijo, da proces privede do velikih koristi večini ljudem, ostali pa so prepričani, da ima globalizacija predvsem škodljive posledice (Ferfila 2007, 289).

Svetličič (2004) navaja, da je globalizacija proces globalnega gospodarskega, političnega in kulturnega povezovanja. Povzročila je, da so bile meje med državami izbrisane. Globalizacija ima vedno večjo vlogo v državah v razvoju. Razvidno je, da ima ta proces določene prednosti v zdravstvenih sistemih, tehnoloških napredkih, gospodarskih procesih, političnih vplivih ter v družbenem okolju. Vendar pa ne drži, da so vsi učinki globalizacije pozitivni, kajti poleg pozitivnih strani je globalizacija povzročila nove izzive, kakor so okoljska poslabšanja, nestabilnost gospodarskih in finančnih trgov. Povečala se je neenakost znotraj države in med prebivalci.

Globalizacija je torej (Svetličič 2004, 22):

- večdimenzionalen proces, ki vključuje ekonomske, politične in kulturne prvine, ki skupaj tvorijo novo kakovost;

- globalna internacionalizacija ali vsaj internacionalizacija dejavnosti, kot so trgovina, tuje neposredne investicije, pogodbene oblike mednarodnega ekonomskega sodelovanja na vseh pomembnih trgih;
- globalna sopovezanost, ki terjaja globalno usklajevanje in povezanost dejavnosti na povsem nov način;
- proizvodnja enakih izdelkov za domačo porabo in tujino;
- naraščanje deleža tujih sestavin v proizvodih za domačo porabo in za izvoz.

Zaradi globalizacije se vedno bolj izgublja tudi kulturna identiteta. Trend je, da imajo ljudje v različnih državah po navadi enake dobrine. V večji meri je za to kriva masovna proizvodnja. V tem procesu pa obstajajo številni nezaželeni učinki, ki jih je treba upoštevati. Na podlagi teh učinkov lahko globalizacija povzroči izgubo kulturne identitete, kar se kaže npr. v glasbeni industriji. Ljudje poslušajo enako glasbo po celem svetu. Prav tako ljudje na različnih koncih sveta nosijo enaka oblačila, kar je lahko posledica ugodnih cen oblačil ali pa mode. Zato tradicionalna oblačila zastarajo in so prezrta (IELTS Studyhorror 2016).

Streteen (v Svetličič 2004, 38) pravi, da so se zaradi globalizacije kazalniki človekovega razvoja znatno izboljšali. Med te kazalnike spadajo pismenost, smrtnost dojenčkov ter pričakovana življenjska doba. Istočasno pa so ekonomska preobrazba, liberalizacija, tehnološke spremembe ter konkurenca na trgu blaga in delovne sile pripomogle k vse večji revščini, neenakosti, negotovosti delovnih mest, oslavljenosti institucij ter socialne podpore, k eroziji identitet in vrednot. V tabeli, ki jo je izdelal Streteen, vidimo, komu globalizacija koristi in komu ne.

Preglednica 1: Pozitivni in negativni vplivi globalizacije

GLOBALIZACIJA JE DOBRA ZA ...	GLOBALIZACIJA JE SLABA ZA ...
... Japonsko, Evropo, V in J Azijo (do leta 1997).	... države v razvoju, Afriko (razen Mauritiusa in Bocvane), L. Ameriko (razen Čila in Kostarike).
... proizvodnjo, dobičke.	... zaposlenost in plače.
... ljudi, ki imajo sredstva, so izobraženi, kvalificirani (menedžerji, inženirji ...).	... ljudi brez sredstev, neizobražene in nekvalificirane delavce.
... prožne prilagodljivce.	... neprilagodljive.
... posojilodajalce.	... posojilojemalce.
... neodvisne od javnih storitev.	... odvisne od javnih storitev.
... velika podjetja.	... mala podjetja.
... moške in močne.	... ženske in otroke, šibke, človekovo varnost.

GLOBALIZACIJA JE DOBRA ZA ...	GLOBALIZACIJA JE SLABA ZA ...
... globalno kulturo in mir.	... lokalne kulture.
... poslovneže in ekonomiste (zagovornike globalizacije).	... okoljevarstvenike, delavce, zagovornike pravic potrošnikov, kmete, verske organizacije, zagovornike demokracije (nasprotniki globalizacije).

Vir: Svetličič 2004, 38.

Nedvomno se podjetja srečujejo z različnimi izzivi in tveganji, ko se odločajo za širitev svoje dejavnosti v globalno okolje. Na tej poti jih čaka ogromno ovir, vzponov in padcev. Poznati oziroma spoznati morajo okolje, v katerem bodo delovala, kupne navade, kulturo in konec koncev tudi konkurenco, ki jim preti. Podjetja morajo imeti dobro izdelan načrt, ki ga bodo uporabila za vstop na nove trge. Vsak trg je namreč poglavje zase, s svojevrstnimi značilnostmi, lastnostmi in posebnostmi. Vsekakor pa večji globalni trg nudi veliko več priložnosti in poslovnih uspehov. Za primer lahko vzamemo uspešno slovensko podjetje Pipistrel, ki se ukvarja z izdelavo ultralahkih motorno-jadralnih letal. Za to podjetje je slovenski trg nedvomno premajhen. Uspešno podjetje s tako vrhunskimi izdelki se mora obrniti na globalni trg, saj le tako lahko poveča svoj vir prihodkov.

Podjetje Pipistrel se je leta 2011 poleg enajstih drugih podjetij iz celega sveta prijavilo na razpis, ki ga je indijska vojska objavila za nakup letal. Indijska vojska se je za podjetje Pipistrel oziroma za njihov izdelek odločila, ker je ta energetsko zelo učinkovit. Gre za dvosedežno letalo, ki dosega hitrost 220 kilometrov na uro in višino 6.000 metrov, ter lahko poleg standardnih pristajalnih poti uporablja tudi neprilagojene površine za pristajanje. Rezultat teh pogajanj je podjetju novembra 2015 omogočil globalen posel z indijsko vojsko. Podjetje bo indijski vojski dobavilo 194 letal, kar je izjemno velik dosežek (Bertoncelj 2015). Na podlagi tega primera lahko pridemo do zaključka, kako pozitivni so lahko učinki globalizacije.

Avtor navaja: »Svet, v katerem živimo, se nenehno spreminja in tudi dinamično razvija. Vsak dan se, ne samo slovenska podjetja, ampak tudi mi kot potrošniki, srečujemo s procesi globalizacije, pospešene internacionalizacije in tudi liberalizacije poslovanja, ki vedno bolj dobiva resnično svetovne razsežnosti« (Kesič 2012).

Dandanes v naših trgovinah lahko kupimo blago, ki prihaja iz vseh koncev sveta. Kupec lahko izbira med širokim izborom izdelkov iz različnih koncev sveta. Prodajalec ponuja blago po najboljših pogojih, z namenom pridobiti kupca. Podjetja, ki pri tem uspevajo, morajo imeti jasne cilje in strategije. Prav tako se morajo hitro prilagajati spremembam na trgu, saj je to eden ključnih dejavnikov za obstoj. Največji izzivi pri vstopu v nova okolja pa so drugačno finančno, zakonodajno, jezikovno in kulturno okolje (Kesič 2012).

2.2 Globalizacijski razvojni trendi

Dandanes je za podjetja, ki želijo preživeti na svetovnem trgu, ključnega pomena to, da so prilagodljiva. Trg je spremenljiv in podjetja, če niso hitro prilagodljiva, lahko hitro zaostanejo za tekmece. Konkurenčna prednost omogoča podjetju, da bolj učinkovito proizvaja ali prodaja blago v nasprotju s konkurenco. Lastniki pogosto razvijajo poslovne strategije, da bi ohranili konkurenčno prednost. Lastnosti, ki oblikujejo uspešen izdelek oziroma storitev, so stroški proizvodnje, privlačen izdelek ter cena.

Gospodarska globalizacija se nanaša na povečanje soodvisnosti svetovne ekonomije, kot rezultat vse večjega obsega menjave blaga in storitev, pretoka kapitala in širitve tehnologije. Prav zaradi tehnologije se je svetovna ekonomija hitreje razvijala in širila. Najpomembnejši vpliv na področju informacijske in komunikacijske tehnologije v zadnjem desetletju sta povzročila internet in razvoj digitalne tehnologije. Prav tako ima veliko vlogo v globalizaciji tudi transport. Tehnološki razvoj v transportni industriji je preobrazil cestni, železniški, pomorski in letalski promet (Skwirk 2016).

Avtorja navajata, da »Globalizacijski razvojni trendi vodijo v integracijo vseh ključnih in odločilnih dejavnikov konkuriranja. Globalizacijski proces tako zahteva od podjetij in držav prizadevanje za doseganje globalne konkurenčnosti delovanja in poslovanja na strani povečevanja dohodkov (prodaje), povečevanje tržnih deležev, razvoj novih tehnologij in izdelkov ter storitev, ter racionalizacijo stroškovnega vidika poslovanja. Zato globalizacija od držav in podjetij zahteva intenzivne napore za doseganje, vzdrževanje in nenehno povečevanje globalne konkurenčnosti celovitega poslovanja« (Ruzzier in Kesič 2011, 22–23).

Gospodarska globalizacija se nanaša na povečanje soodvisnosti svetovnega gospodarstva kot posledica vse večjega obsega čezmejnega trgovanja blaga in storitev, pretoka mednarodnega kapitala ter široke in hitre širitve tehnologije. Odraža se v nadaljnji širitvi in medsebojnem povezovanju tržnih meja in je nepovraten trend za gospodarski razvoj. Hitro rastoči pomen informacij v proizvodni dejavnosti in podjetizaciji sta glavni gonilni sili za gospodarsko globalizacijo. Kar pomeni, da hitra globalizacija svetovnih gospodarstev v preteklih letih temelji na hitro rastočem razvoju znanosti in tehnologije (Shangquan 2000).

3 GLOBALIZACIJA IN RAZVOJ DRŽAV V SVETU

Vedno več držav je vključenih v proces globalizacije, ki se mu dandanes skorajda ni več moč upreti, in prav zaradi tega je svet vedno bolj enoten. Države se globalizaciji ne morejo upirati, tiste ki pa to poskušajo, doživljajo zaostanek v razvoju. Po drugi strani podjetja, ki se želijo uveljaviti na svetovnem trgu, morajo biti zelo prilagodljiva in hitro odzivna na spremembe.

3.1 Svetovno gospodarstvo

Svetovno gospodarstvo je ekonomija sveta in vključuje mednarodno izmenjavo blaga in storitev. Obsega različna gospodarstva posameznih držav, katerih ekonomije so med seboj povezane na tak ali drugačen način. Globalizacija je tako ključni pojem v svetovnem gospodarstvu, je proces, ki vodi do posameznih gospodarstev po svetu in jih tesno prepleta med seboj, kar povzroči, da dogodek v eni državi vpliva na stanje drugih svetovnih gospodarstev. V zadnjem stoletju je bil v vseh pogledih velik poudarek na globalizaciji. Vedno več je bilo trgovanja med različnimi državami, zmanjšale pa so se tudi omejitve gibanja in poslovanja med državami. Zaradi vseh teh sprememb lahko ljudje prodajajo svoje blago po celem svetu, potrošnikom pa je ponujena veliko širša paleta izdelkov in storitev iz širnega sveta in ne samo iz lokalnega okolja.



Slika 1: Prikaz deleža svetovnega gospodarstva

Vir: Konov 2014.

Zgornja slika prikazuje deleže posameznih držav svetovnega gospodarstva. Največji delež (39,8 odstotkov) imajo skupaj države v razvoju (Kitajska 12 odstotkov, Indija 4,4 odstotke, 23,4 odstotkov pa je razdeljeno med ostale države v razvoju). Posamična država, ki ima največji delež v svetovnem gospodarstvu (20,8 odstotkov), pa so ZDA.

Svetovno gospodarstvo vključuje skupek vseh gospodarskih dejavnosti po celem svetu. Te dejavnosti so kmetijstvo, živinoreja, ribolov, rudarstvo in proizvodnja ter različne vrste storitev (komunikacijske, prevozne storitve, trgovina in finance), kot tudi nezakonite dejavnosti.

Avtorja navajata, da: »Glavno poslanstvo in dejavnost mednarodnih organizacij in institucij je spodbujanje aktivnosti mednarodnega poslovanja in čim večja liberalizacija mednarodnih poslovnih tokov in trgovine« (Ruzzier in Kesič 2011, 67). Najpomembnejše organizacije za mednarodno poslovanje so WTO, OECD, OPEC, IMF, World Bank, UNCTAD in WIPO (Ruzzier in Kesič 2011, 68).

Poleg ekonomskih organizacij so bile ustanovljene tudi številne ekonomske integracije. To so gospodarski dogovori med različnimi regijami, do katerih pride z namenom zmanjšanja ali odprave trgovinskih ovir in usklajevanja denarnih in fiskalnih politik. Cilj gospodarskega povezovanja je zmanjšati stroške za potrošnike in proizvajalce, kot tudi povečanje trgovanja med državami, ki sodelujejo v sporazumu. Najpomembnejše svetovne ekonomske integracije so EU, NAFTA, ASEAN, MERCOSUR itd. (Investopedia 2016; Burges b. l.).

Avtorja trdita, da je »Mednarodno poslovanje ali poslovanje med narodi, tudi poslovanje s tujino, je vsebinsko zelo širok pojem vseh poslovnih aktivnosti in transakcij, ki potekajo preko meja domače, nacionalne države in njenega poslovnega okolja. Aktivnosti mednarodnega poslovanja se morajo izvajati vsaj v dveh ali običajno v več državah sveta, če hočemo govoriti o vsebini in značilnostih mednarodnega poslovanja. Ključni in temeljni cilj mednarodnega poslovanja je zadovoljevanje potreb svetovnih potrošnikov, podjetij in tudi posameznih držav« (Ruzzier in Kesič 2011, 11).

3.2 Vpliv globalizacije na gospodarstvo posameznih držav

Globalizacija pomaga državam v razvoju pri povečanju njihove gospodarske rasti in pri reševanju problema z revščino v njihovi državi. Države v razvoju nimajo enake gospodarske rasti kakor razvite države, vendar pa z globalizacijo Svetovna banka spodbuja države v razvoju, da gredo skozi reforme trga in uvedbo korenitih sprememb s pomočjo kreditiranja. Veliko držav v razvoju je začelo ukrepati in odpirati svoja tržišča s sprostitev svojih gospodarstev. Zaradi teh ukrepov so lahko razvite države začele vlagati v države v razvoju in s tem ustvarile nova delovna mesta. Kot primer lahko vzamemo hitro rast Indije in Kitajske, ki je povzročila zmanjšanje svetovne revščine. Jasno je, da je globalizacija ustvarila močnejšo zvezo med državami v razvoju in razvitimi državami. Povzročila je, da so države med seboj odvisne (Hamdi 2015).

Ena najpomembnejših prednosti globalizacije je lažji in hitrejši pretok blaga in ljudi, rezultat je prosta trgovina med državami in manjša možnost za nastanek vojn. Vendar pa je treba opozoriti tudi na številne pomanjkljivosti oziroma slabosti, ki jih je globalizacija ustvarila državam v razvoju. Med drugim globalizacija povečuje neenakost med bogatimi in revnimi. Bogati postajajo bogatejši, revni pa postajajo vse bolj revni. V zadnjih dveh desetletjih sta Kitajska in Indija beležili višjo gospodarsko rast v primerjavi z razvitimi državami, njuno podeželje pa beleži visoko stopnjo revščine. Podjetja iz razvitega sveta izkoriščajo poceni delovno silo in onesnažujejo, saj jih zakonodaja v manj razvitih državah pri tem ne omejuje. Ne nazadnje ustanovitev podjetij in proizvodnje v državah v razvoju slabo vpliva na gospodarstvo v razvitih držav in povečuje brezposelnost v slednjih (Hamdi 2015).

3.3 Razvoj gospodarstev posameznih držav

Kako bo globalizacija vplivala na posamezno državo, je odvisno od številnih dejavnikov, kot so politične ureditve, regulatorni predpisi ter družbeni dejavniki. Države, ki so bile liberalno usmerjene in bolj odprte za tuje naložbe, ki so sprejele pretok kapitala in informacijske tehnologije, so dosegle večji in hitrejši razvoj. Države, ki so se temu upirale, pa niso dosegale take stopnje razvoja.

Gospodarska rast na Kitajskem je bila ena od največjih zgodb v zadnjih nekaj desetletjih. Vendar kitajsko gospodarstvo ni edino z visoko stopnjo rasti. Najhitreje rastoča gospodarstva običajno niso med največjimi in najbolj razvitimi, vendar večina teh držav trpi zaradi dohodkovne neenakosti, nizke ravni bruto domačega proizvoda na prebivalca, povišane politične nestabilnosti in razširjene korupcije. Spodaj naštetе države imajo po napovedih Svetovne banke najvišjo predvideno letno stopnjo rasti med letoma 2014 in 2017 (Holodny 2015):

- Etiopija,
- Turkmenistan,
- Demokratična republika Kongo,
- Mjanmar,
- Uzbekistan,
- Slonokoščena obala,
- Papua Nova Gvineja,
- Indija,
- Butan,
- Mozambik,
- Tanzanija,
- Ruanda,
- Kitajska.

BRIC je kratica za Brazilijo, Rusijo, Indijo in Kitajsko. Članice BRIC so države v razvoju, katere odlikuje hitro rastoče gospodarstvo in velik vpliv na svetovno dogajanje. Napovedi kažejo, da bodo države BRIC do leta 2050 bogatejše od današnjih velesil. Po napovedih bosta Indija in Kitajska do leta 2050 postali prevladujoči svetovni dobaviteljici proizvodov in storitev. Brazilija in Rusija pa bosta postali prevladujoči dobaviteljici surovin. Mnoga podjetja navajajo BRIC kot vir za zunanje širitvene priložnosti in gospodarstva za bodoče naložbe (Investopedia 2016).

4 VPLIV GLOBALIZACIJE NA RAZVOJ INDIJE

Indija je dežela, ki je v zadnjih letih deležna številnih sprememb zaradi razvoja in globalizacije, izjemno velik napredek pa je dosegla v informacijsko-komunikacijski tehnologiji. Indija je zelo raznolika in specifična država, predvsem pa dežela z velikim potencialom.

4.1 Zgodovinski pregled Indije

Starodavni civilizaciji Doline Inda je prihod indoevropskih skupin, okoli 1500 let pred našim štetjem, pomenil končni udarec za to razpadajočo civilizacijo. Skupina je prišla s severa ter se razširila po večjem delu Indije. Širila je svojo kulturo in versko prepričanje. Leta 567 pred našim štetjem se je rodil Buda, ustanovitelj budistične vere. V tem času je živel tudi Mahavira, ustanovitelj džainizma. Indija je slovela po svojem gospodarskem in kulturnem bogastvu. Evropejci (Portugalci, Francozi, Nizozemci, Danci in Britanci) so obiskovali Indijo zaradi trgovanja, po tem, ko je Vasco da Gama leta 1498 uspešno odkril novo morsko pot iz Evrope. Pozitivni učinki kolonializma so Indiji že v tistem času predstavljali napredek, ki se je kazal v sodobnem transportu, povečanju izobrazbe in zdravstva. Kasneje so v Indijo prišli Moguli iz Srednje Azije ter kmalu prevzeli nadzor nad večjim delom severne Indije. Hkrati pa so uvedli centralno azijsko umetnost in arhitekturo. Mogulsko kraljestvo je utrpelo postopno upadanje v začetku 18. stoletja, kar je pomenilo veliko možnosti za druge imperije, da prevzamejo nadzor nad velikimi območji na severozahodnem delu, vse dokler ni britanska vzhodnoindijska družba pridobila prevlado nad južno Azijo. Indija je postala neodvisna država leta 1947, po boju za neodvisnost, zaznamovanem z nenasilnim uporom, ki ga je vodil Mahatma Gandhi. To obdobje je bilo eno od največjih množičnih migracij, zabeleženih v sodobni zgodovini, s skupno 12 milijonov hindujcev, sikhov in muslimanov, ki so se gibal med novonastalo Indijo in Pakistanom (Incredible India b. l.).

Gospodarski razvoj Indije v nastajajočem globalnem gospodarstvu je dober zgled za mnoge države v razvoju. Po letu 1947 se je ta na »novorojeni narod« soočal s številnimi vprašanji, vključno z razbitim gospodarstvom, minimalno stopnjo pismenosti in grozljivo revščino. To je bila misija nemogoče za indijske voditelje, ampak Sardar Patel, Nehru in drugi so preoblikovali Indijo v sekularno in demokratično državo. Da bi bolje razumeli gospodarsko rast Indije, moramo njeno ekonomsko zgodovino razdeliti na dva dela. Na prvih 45 let po neodvisnosti in na zadnjih 20 let, ko ima svobodno tržno gospodarstvo. V prvih 45 letih po neodvisnosti je bilo gospodarstvo razdeljeno na dva različna segmenta, zasebnega in javnega. Zasebni sektor je upravljal z malimi in srednjimi podjetji in panogami, zaščitenimi s strani vlade. Vlada je bila odgovorna tudi za javni prevoz (letalske družbe, železnice, lokalni prevoz itd.), komunikacijske storitve (poštne, telefonske in telegrafske, radijsko in televizijsko oddajanje) ter socialne storitve (izobraževanje in zdravstvo). Namen vlade je bil zagotavljanje teh storitev ter politika zaposlovanja. Indija je sprejela petletni razvojni načrt od svojega najbližjega zaveznika, Sovjetske zveze, da bi izboljšala infrastrukturo, kmetijske pridelave, zdravstveno varstvo in

izobraževanje, vendar je bil napredek zelo počasen zaradi demokratičnega sistema Indije (Gosai 2013).



Slika 2: Največji biser indijske arhitekture – Tadž Mahal

4.2 Značilnosti Indije

Indija je največja parlamentarna demokracija na svetu. Sestavljena je iz 7 zveznih ozemelj in 28 držav. Indija je država, bogata z naravnimi viri, kot so premog, železova ruda, krom, zemeljski plin, nafta in diamanti (Turk 2011).

Indijsko gospodarstvo je četrto največje gospodarstvo na svetu, na podlagi paritete kupne moči (PKM). To je ena od najbolj privlačnih destinacij za poslovne in investicijske priložnosti zaradi velikega števila delovne sile, raznolikih naravnih virov in močnih makroekonomskih temeljev. Tudi proces gospodarskih reform, uvedenih leta 1991, zagotavlja vlagateljem prijazno okolje skozi politično liberaliziran okvir, ki zajema celotno gospodarstvo (Business.Gov.In 2015).

Kot smo že omenili, je Indija zelo raznolika dežela. Pomembne razlike so vidne v geografiji, podnebju in ekonomski razvitosti. Razlike so tudi od regije do regije, v kulturi, navadah in komuniciranju s poslovnimi subjekti. Prav tako najdemo velik razpon med potrošniškimi razredi. Po rezultatih raziskave McKinsey Global Institute (2007) naj bi se v naslednjih

dvajsetih letih gospodinjski dohodki povečali kar za trikrat in tako bi Indija postala peti največji potrošniški trg. Največja stopnja rasti naj bi bila do leta 2025 na področju telekomunikacijskih storitev, zdravstva in izobraževanja. Prav ta skupni delež naj bi do konca omenjenega obdobja znašal 44 odstotkov celotne potrošnje (Turk 2011).

Uradni jezik Indijcev je hindujščina, ker pa je bila Indija 200 let pod britansko oblastjo, se kot uradni jezik šteje tudi angleščina. Tako turistom ali morebitnim tujim investitorjem oziroma poslovnežem, ki imajo željo trgovati v Indiji, jezik ne predstavlja nikakršnih ovir (Združenje Manager 2013).

Indijsko podnebje je mogoče opredeliti kot vroče tropsko podnebje, razen v severnih državah, ki so hladnejše in kjer je večji vpliv celinskega podnebja. V večini Indije je poleti zelo vroče. Vročina se začne aprila in vztraja do začetka oktobra, ko se začne monsunsko deževje. Vrhunec vročine je v juniju, ko temperatura doseže 45 stopinj Celzija in več. V monsunskem obdobju poleg močnih vetrov prihaja do obilnega deževja in neviht. Včasih lahko ta deževja povzročijo tudi poplave in veliko škode, predvsem ob bregovih indijskih rek Brahmaputra in Ganges. Tajfuni običajno niso nevarnost, te tropske nevihte so zelo redke v Indiji. Obdobje tajfunov je od avgusta do novembra, največje tveganje predstavljajo vzhodni obali Indije (Wheather Online 2015).

Indijci so naredili znaten napredek na področju arhitekture (Tadž Mahal), matematike (izum števila nič) in medicine (Ajurveda). Indija je tako zelo raznolika in je druga najbolj naseljena država takoj za Kitajsko. V državi je več različnih regij s svojimi kulturami. Jezik, vera, hrana in umetnost so samo nekatere od različnih vidikov indijske kulture. Tudi indijska kuhinja je zelo specifična in njen močan vpliv zasledimo tudi v mnogih drugih državah (Varghese 2016).

Pšenica, basmati riž in stročnice so pomembne sestavine v indijski prehrani. Hrana je bogata s karijem in začimbami, vključno z ingverjem, koriandrom, kardamomom, kurkumo in cimetom. Mnogi hindujci so vegetarijanci, vendar se jagnjetina in perutnina pogosto pripravljata pri glavnih jedeh za nevegetarijance. Britanski časopis The Guardian poroča, da je med 20 in 40 odstotkov indijskega prebivalstva vegetarijancev (Varghese 2016).

Prav tako je zelo poznana indijska arhitektura, ki je priljubljena po vsem svetu zaradi svoje lepote in veličastnosti. Spomeniki so dokaz razširjenih obzorij človeške domišljije in misli. Kralji in cesarji, ki so vladali Indiji, so svojo kulturo in moč izražali z gradnjo imenitnih palač iz opek, marmorja, kamna in malte. Najbolj znan primer indijske arhitekture je Tadž Mahal, ki ga je Mogul cesar Šah Jahan zgradil v čast svoji tretji ženi Mumtaz Mahal. Združuje elemente iz islamskega, perzijskega, otomansko-turškega in indijskega arhitekturnega sloga. V Indiji med drugim najdemo tudi številne starodavne templje (Varghese 2016).

Indija ima še eno veliko industrijo, poznano kot Bollywood. Filmi so znani po izdelanem petju in plesu. Indijski ples, glasbene in gledališke tradicije segajo že več kot 2000 let v zgodovino.

Največji in najpomembnejši praznik je Divali. To je petdnevni festival, znan kot festival luči. Naslednji velik praznik pa je praznik Holi, to je festival barv, ki se imenuje tudi festival ljubezni (Zimmermann 2015).



Slika 3: Obred kopanja hindujcev v sveti reki Ganges

Indijci vsakodnevno potujejo v sosednje kraje v službo, k sorodnikom ali na počitnice. Prav zaradi tega ima velik pomen železnica. Vlak v Indiji ni samo sredstvo za prevoz, temveč način življenja. Mreža železnic je ena največjih na svetu in vsakodnevno prevaža 18 milijonov ljudi (Lonely Planet 2011). Navadno je na vagonih velika gneča, vendar se Indijci na to ne ozirajo. Žal pa je železnica zelo nevarna, saj je na leto smrtnih žrtev okoli 15.000. Večina se jih zgodi med prečkanjem tirov (The Guardian 2012).

Indija pozna kastni sistem, ki je proces umeščanja ljudi v poklicne skupine. Temelji na delitvi dela in med drugim narekuje vrsto poklica, kateremu oseba lahko sledi, in družbeno interakcijo, ki jo lahko ima. Kaste so del hindujske vere, druge religije v Indiji jih ne upoštevajo. Kaste so razvrščene v hierarhičnem redu, ki določa obnašanje enega družbenega člana nad drugim. Prvotno v sistemu ni bilo hierarhije, ki bi temeljila na poklicu oziroma rojstvu, ampak zgolj na osebnosti, vendar to se je spremenilo skozi čas (Dummies 2015). V padajočem zaporedju, so razredi naslednji: brahmini (duhovniki, učitelji), kšatriji (plemiči, bojvniki), vaišiji (trgovci, posestniki), šudri (uslužbenci, kmetje) (Pogačnik 2011).

4.3 Osnove poslovnega bontona v Indiji

V tako raznoliki in kompleksni državi, kot je Indija, je težko opredeliti splošne lastnosti, ki so potrebne za poslovanje na indijskem trgu. Regionalizem, vera, jezik in kaste so dejavniki, ki jih je treba upoštevati. Bonton in pristop so spremenljivi glede na to, koga naslavljamo in na kontekst, v katerem se jih obravnava.

Indijski bonton zahteva stisk roke, ki je obvezen pri vsakem poslovnem srečanju. Uporaba besede »namaste« se uporablja v pozdrav, pomeni razumevanje indijskega bontona. Tudi sama imena povedo veliko o indijskem ozadju. Na primer, beseda Singh poleg imena, označuje sikhovsko veroizpoved. Pripona "-jee" (kot na primer Banerjee – indijski priimek) je znak visoke kaste (Kwintessential 2015).

Pri obravnavi indijske osebe, ki jo osebno poznamo, vedno uporabimo ustrezni formalni naziv, kakor profesor, doktor, gospod ali gospa. Zaželeno je, da se na prvem sestanku izmenja poslovne vizitke, ki jih je priporočljivo prevesti v hindujski jezik, ne toliko zaradi jezikovne nujnosti, vendar zgolj iz spoštovanja. Pri tem je treba zelo paziti, da se vizitko da in tudi prejme z desno roko, saj leva roka v Indiji velja za umazano roko. Prav tako je treba vizitko spoštljivo spraviti, ne samo potisniti v hlačni žep. Poslovanje v Indiji vključuje tudi gradnjo odnosov. Indijci najraje sodelujejo s tistimi, ki jim zaupajo in jih poznajo. Pomembno je, da je dober odnos vzpostavljen z vsakim bodočim partnerjem. Srečanja je treba organizirati dovolj zgodaj, v pisni obliki, ter jih potrditi po telefonu. Točnost je pričakovana, čeprav desetminutna zamuda ne bo imela hujših posledic. Prednost ima družina, kar pomeni, da je nenadna odpoved sestanka zaradi družinskih obveznosti sprejemljiva. Ob vstopu v prostor, kjer poteka sestanek, je treba najprej pristopiti in pozdraviti nadrejeno osebo. Srečanje naj se vedno prične s kratkim pogovorom na temo poslovnih novic, borze ali kriketa. Če poslovanje zajema tudi pogajanja, je dobro imeti v mislih, da se to lahko odvija zelo počasi. Če lastnik ali direktor ni prisoten, obstaja možnost, da so pogajanja na začetni ravni. Kritike in nesoglasja naj se izrazijo samo z najbolj diplomatskim jezikom. Indijska družba ima odpor do besede »ne«, ker se zdi nevljudno zaradi morebitne povzročitve razočaranja. Če Indijec odgovori z izrazi, kot so »bomo videli«, »bomo poskusili« ali »morda«, obstaja možnost, da to pomeni »ne«. Ko so pogoji sprejeti, se pričakuje, da se jih bo spoštovalo. Po uspešnih pogajanjih se nadaljuje gradnja odnosov s praznično večerjo (Kwintessential 2015).

Od moških se pričakuje, da so na poslovnih sestankih oblečeni v poslovno obleko, čeprav se suknjič v poletnih mesecih lahko odstrani. Ženske morajo nositi konservativne obleke ali hlačni kostim. Uporaba usnjenih izdelkov, vključno s pasovi ali torbicami, se lahko šteje za žaljivo, posebej v templjih. Za hindujce je krava sveta žival in zato ne uporabljajo usnjenih izdelkov. Prejeta poslovna darila se nikoli ne odpre v prisotnosti darovalca, vendar se darilo postavi na stran in odpre, ko darovalec odide. Bolj zaželene so poslovne večerje kakor pa kosila. Zelo pomembno je vedeti, da hindujci ne jedo govedine, muslimani pa ne jedo svinjine (Cyborlink 2015).

4.4 Strategije razvoja Indije

Glede razvoja Indije je na voljo veliko odprtih vprašanj, prav tako mnenj in razlag, ali je Indija že v procesu razvoja ali mora v ta proces šele priti. Različna mnenja in teorije lahko najdemo na podlagi tega. Številni menijo, da ima Indija velik potencial. Menijo, da se bo razvila veliko bolj kot se je Kitajska. Nasprotna so mnenja, ki trdijo, da do tega ne bo prišlo zaradi raznih ovir, ki se lahko upočasnijo oziroma ogrozijo nadaljnji razvoj. Eno od teh ovir predstavlja tudi kastni sistem in seveda tudi religija. Indija je nedvomno država velikih nasprotij. Ima najbolj izobražene znanstvenike in zdravnike na svetu, ima pa tudi visoko smrtnost zaradi bolezni, ki so v razvitem delu sveta ozdravljive. Velike razlike lahko opazimo tudi v znanosti, saj njeni znanstveniki že dalj časa sodelujejo v vesoljskih odpravah (Wall 2015), medtem ko veliko število Indijcev živi na pragu revščine, brez pitne vode in sanitarij.

V zadnjih dveh desetletjih je bil vzpon Indije eden od odločilnih sil v geopolitiki in v svetovnem gospodarstvu. Od leta 1991 je stopnja gospodarske rasti v Indiji dosegala tudi 10 odstotkov in tako je postala vodilna BRICS država. Impresivna rast Indije je spodbudila napredek na področju razvojnih ciljev novega tisočletja (MDGs), ter tako pomagala milijonom Indijcem iz revščine. Po podatkih Svetovne banke je v letu 1981 živelo 42 odstotkov indijskega prebivalstva z manj kot enim dolarjem na osebo na dan, do leta 2005 pa jih je bilo le še 24 odstotkov (USAID 2015).

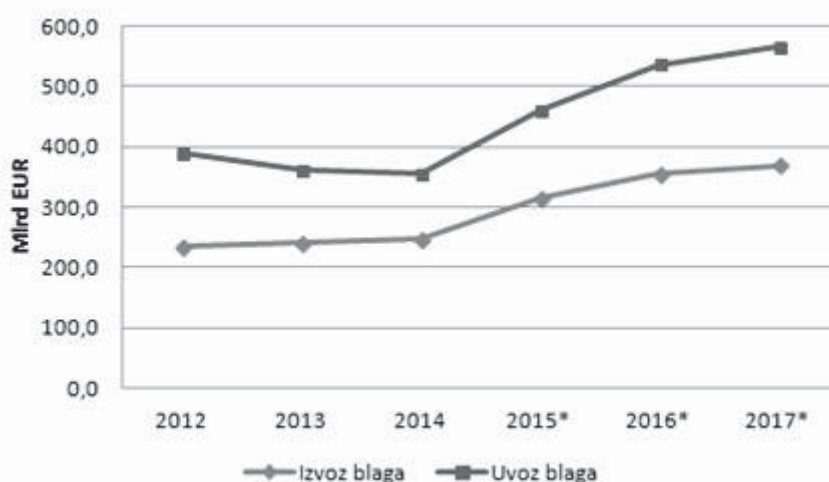
Ekonomski ukrepi, kot sta privatizacija podjetij v državni lasti, znižanje nadzora nad zunanjo trgovino in naložbami, so se začeli v začetku leta 1990. Služili so za pospešitev rasti v državi. Gospodarska rast Indije se je upočasnila v letu 2011 zaradi upada investicij, ki so povzročile visoke obrestne mere, naraščajočo inflacijo ter pesimizem vlagateljev glede vladne zavezanosti k nadaljnjim ekonomskim reformam. Proti koncu leta 2012 je indijska vlada napovedala dodatne reforme. Sledili so ukrepi za zmanjšanje primanjkljaja, vključno z omogočanjem višje ravni tujega sodelovanja v tuje neposredne naložbe v gospodarstvu. Obeti za dolgoročno rast Indije so pozitivni zaradi mladega prebivalstva, naložbenih strategij in večjega vključevanja v svetovno gospodarstvo. Kljub temu se Indija sooča s številnimi izzivi, kot so revščina, korupcija, nasilje in diskriminacija nad ženskami, neučinkovito uveljavljanje pravic intelektualne lastnine, neustrezna prometna in kmetijska infrastruktura, omejene možnosti nekmetijske zaposlitve ter nezadostne razpoložljivosti kakovosti osnovnega in visokega šolstva (CIA 2015).

4.5 Vloga Indije v svetu

Vloga Indije v svetu je velika in vedno večja. Sicer je to država, ki ima še veliko priložnosti za razvoj. Indija ima veliko mladega in izobraženega prebivalstva, kar se bo čez leta odražalo v večjem in močnejšem gospodarstvu. Indija se je brez vpliva globalizacije do danes veliko razvijala, razlog je v tem, da ima velik notranji trg in je zato tudi precej samozadostna država. Indija ima kar nekaj ekonomsko zelo močnih podjetij. Nekateri od teh so naftna podjetja Indian

Oil Corporation in Bharat Petroleum. Imajo tudi avtomobilsko multinacionalko Tata Motors in Arcelor Mittal, ki je največji proizvajalec jekla na svetu (Arcelor Mittal 2016).

Indija je četrta kmetijska velesila na svetu. Kmetijstvo doprinese gospodarstvu okoli 17 odstotkov BDP, v panogi je zaposlena skoraj polovica aktivnega prebivalstva. V Indiji se pridelovalci najpogosteje odločajo za pridelovanje poljščin, kot so pšenica, proso, riž, koruza, sladkorni trs, čaj, krompir in bombaž. Velik del pa se jih odloči tudi za govedorejo, ovčerejo in ribolov. Tudi te veje prehranske industrije predstavljajo veliko vlogo v indijskem kmetijstvu. Indija je tretji največji svetovni pridelovalec premoga. Premog pa predstavlja glavni vir energije v državi. Tekstilna in kemična industrija sta v industrijskem sektorju najpomembnejši. Ta sektor prispeva 30 odstotkov BDP ter zaposluje okoli 25 odstotkov delovno aktivnega prebivalstva. Najbolj aktiven in razvijajoč je storitveni sektor, kateri prispeva 50 odstotkov BDP in zaposluje 28 odstotkov aktivnega prebivalstva. V zadnjih letih pa se vedno bolj razvija programska oprema, zaradi katere se ažurira indijsko gospodarstvo in zaradi katere raste izvoz storitev. Gospodarske krize Indija skoraj ni občutila. Rast industrijske proizvodnje je v letu 2011 znašala 4,8 odstotke, v naslednjih dveh letih pa se je ta odstotek znižal na okoli 0,6 (Izvozno Okno 2015a).



Slika 4: Gibanje izvoza in uvoza blaga v Indiji med letoma 2012 in 2017

Vir: Izvozno Okno 2015b.

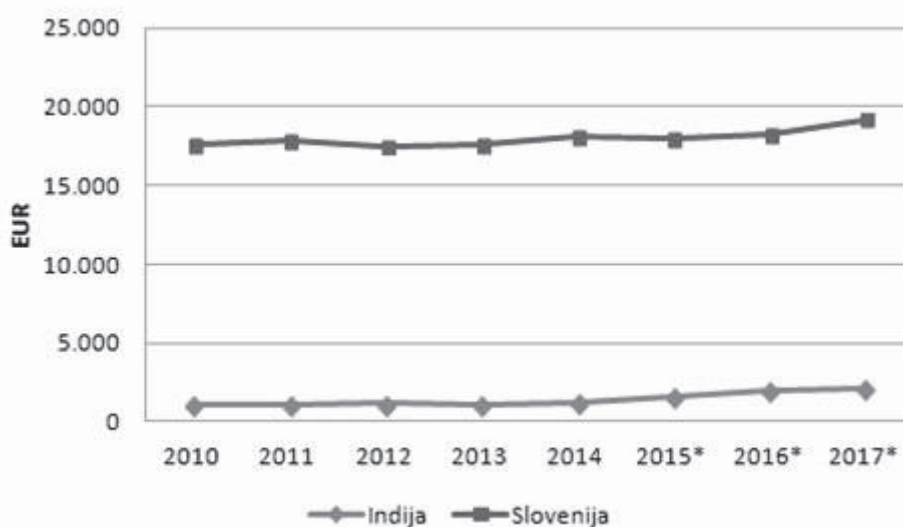
Zgornji graf ponazarja, da je uvoz v Indijo bistveno večji od izvoza. Uvoz blaga je med letoma 2012 in 2013 sicer rahlo upadel, vendar je že v naslednjem letu imel velik vzpon. Leta 2014 se je strmo povečal. Napovedi za naslednja leta pa prav tako kažejo, da se bo rast nadaljevala. Graf prikazuje, da bo izvoz prav tako rasel, vendar v manjšem obsegu.

4.6 Razvoj Indije v prihodnosti

Nedavne študije kažejo, da se bo Indija soočala z nepredvidljivim obsegom urbanizacije – 350 milijonov Indijcev se bo preselilo v mesta do leta 2030. To število se bo verjetno podvojilo do

leta 2050, kar je 2,5-krat večje od ameriškega sedanjega prebivalstva. To pomeni, da bo vsako minuto v naslednjih 20 letih 30 Indijcev zapustilo podeželje, ter se naselilo v urbana območja. C. K. Prahalad je poudaril, da je nujno potrebno za Indijo, da se ustvari 500 novih mest za sprejem ter zagotovitev boljše kakovosti življenja za ljudi, ki se selijo. Prihodnost procesa rasti Indije leži v dinamiki njenih mest. Kmetijstvo lahko predstavlja 3-odstotno stopnjo rasti, medtem ko mora indijsko gospodarstvo narasti na od 9 do 10 odstotkov, da se prebivalstvo dvigne nad prag revščine (Kant 2013).

Indija se danes ponaša s 5.800 kilometri avtocest, slednje povezujejo večja mesta, kot so Delhi, Mumbaj, Chennai in Kolkata. Indijski načrtovalci upajo, da bo ta nova transportna žila pomagala pospešiti nacionalno gospodarstvo. Obstajata dve realnosti Indije. Prva so tradicionalne vasi Indije, kjer bo 50 odstotkov prebivalstva še vedno živelo kakor revni kmetje, kjer so slamnate koč, ročno izkopani vodnjaki z umazano vodo ter suhljate krave. Druga realnost pa je Indija jedrskih reaktorjev, meščanskih predmestnih naselij in vrhunskih tehničnih šol (WFS 2015).



Slika 5: Primerjava gibanja BDP na prebivalca med Slovenijo in Indijo

Vir: Izvozno okno 2015c.

Slika 5 prikazuje BDP na prebivalca v Sloveniji in Indiji med letoma 2010 in 2017. Kakor je razvidno iz zgornjega grafa, je BDP v Indiji nedvomno nižji kot v Sloveniji. Od leta 2010 je BDP v Indiji imel skoraj neopazen porast, pa vendar se je skoraj vsako leto povečeval. Prav tako analitiki napovedujejo, da se bo BDP v Indiji tudi v prihodnjih letih povečeval. Medtem pa je BDP v Sloveniji imel rahel padec v letu 2012, vendar napovedi kažejo, da se bo v letu 2016 in 2017 povečeval.

Od leta 1991 je indijsko gospodarstvo zasledovalo liberalizacijo prostega trga, večjo odprtost za trgovino in povečanje vlaganja v infrastrukturo. To je pripomoglo indijskemu gospodarstvu za doseganje hitrejšje stopnje gospodarske rasti in gospodarskega razvoja.

Vendar pa se gospodarstvo še vedno sooča z različnimi težavami in izzivi (Pettinger 2015):

- Inflacija (zaradi rasti plač, cen nepremičnin in cen hrane, je inflacija v Indiji velik problem). Trenutno se stopnja inflacije giblje med 8 in 10 odstotki. Inflacija je bila težava tudi v obdobju upočasnjene gospodarske rasti.
- Slabi izobraževalni standardi (visoka stopnja nepismenih ljudi, predvsem v podeželskih območjih. Več kot 50 odstotkov indijskih žensk je nepismenih. To omejuje gospodarski razvoj in bolj usposobljeno delovno silo).
- Slaba infrastruktura (veliko število Indijcev nima dostopa do tekoče vode, saj javne storitve škripajo pod pritiskom birokracije in neučinkovitosti).
- Visoka raven zasebnega dolga (zaradi razcveta nepremičninskega trga se je znesek posojil v Indiji povečal za 30 odstotkov. Vendar obstajajo pomisleki glede tveganja takšnih posojil. Če so odvisni od naraščajočih cen nepremičnin, bi bilo problematično. Če se inflacija v nadaljnje povečuje, lahko prisili RBI za povečanje obrestnih mer. Če se bodo obrestne mere bistveno povečale, se bodo zadolženi soočali s plačilom naraščajočih obresti ter zmanjšalo se bo število potencialnih potrošnikov v prihodnje).
- Neenakost med ljudmi se ni zmanjšala, vendar povečala (gospodarska rast naj bi revnim Indijcem pomagala nad prag revščine, vendar velik del revnih ljudi nima koristi zaradi gospodarske rasti Indije).
- Velik proračunski primanjkljaj (Indija ima enega od največjih proračunskih primanjkljajev v državah v razvoju). Čeprav se je ta nekoliko zmanjšal v preteklem letu, še vedno ponuja malo možnosti za povečanje vlaganj v javne storitve, kot sta zdravstvo in izobraževanje.
- Togost delovne zakonodaje (podjetjem, ki zaposlujejo več kot 100 ljudi, ni dovoljeno odpustiti delavca brez vladnega dovoljenja). Posledica togosti je, da se podjetja ne širijo na več kakor 100 zaposlenih. Prav tako Indija zavrača tuje neposredne naložbe.



Slika 6: Barakarsko naselje Dharavi (Mumbaj)

Zgornja slika prikazuje bedo Indije. Ta slika prikazuje barakarsko naselje Daravi v Mumbaju, kjer živi približno en milijon ljudi na 2,5 km². Ljudje živijo s približno enim ameriškim dolarjem na dan (Marotta 2016).



Slika 7: Prestižni del Mumbaja

Vir: Mckee 2016.

Zgornja slika prikazuje prestižni del Mumbaja. Ta del je sodobno zgrajen in tukaj biva veliko indijskih premožnežev.

5 EMPIRIČNI DEL – RAZISKAVA O VPLIVU GLOBALIZACIJE NA RAZVOJ INDIJE

V empiričnem delu zaključne projektne naloge smo izvedli kvalitativno raziskavo v obliki intervjuja z indijsko poslovno državljanke, s pomočjo katerega smo ugotovili, kako trend globalizacije vpliva na razvoj Indije.

Gospa Koki Veber je Indijka, ki že več desetletij živi in dela v Sloveniji. Je lastnica osmih trgovin v Sloveniji, ki tržijo in prodajajo različne indijske izdelke. S podjetniškimi vodami se je sogovornica prvič srečala pred približno dvajsetimi leti. Pravi, da so bili začetki težki, vendar ji je z močno voljo uspelo. Poleg trgovine se ukvarja tudi s promocijo Indije, s čimer se ukvarja tudi njena hči, ki v Ljubljani vodi indijsko restavracijo. Gospa Veber nekajkrat letno potuje v rodno Indijo, je ves čas v stiku z matično državo in je seznanjena z razmerami in stanjem v Indiji, zato menimo, da smo dobili neposredne informacije o vplivu globalizacije na indijski trg.

5.1 Predstavitev podjetja Sariko, d.o.o.

Osnovni podatki o podjetju (Ajpes 2016):

Firma: SARIKO d.o.o., podjetje za trgovino, uvoz - izvoz, Ljubljana

Skrajšana firma: SARIKO, d.o.o., Ljubljana

Sedež podjetja: Ptujška ulica 11, 1000 Ljubljana

Pravna oblika: družba z omejeno odgovornostjo d.o.o.

Direktor podjetja: Veber Peter

Zakoniti zastopniki: Veber Kokila

5.2 Intervju z gospo Koki Veber

Gospa Koki Veber na vprašanje glede vloge Indije v svetu odgovarja, da je Indija na svetovni lestvici močno prisotna, saj je največja demokracija z visokim številom prebivalstva, kar je po njenem mnenju ključnega pomena za vlogo Indije v svetu.

Na vprašanje, kako je globalizacija vplivala na razvoj Indije, odgovarja, da je po njenem mnenju in po poznavanju razmer v Indiji pred in po tem globalizacija zelo vplivala na razvoj in življenje v Indiji. Pravi, da so spremembe zelo opazne na več področjih. Navzven so opazne predvsem v tem, da so na trgu večje trgovine, s čimer manjši obrtniki izgubljajo posel. Zelo so vidne razlike med revnejšim in bogatejšim prebivalstvom, ki sčasoma in te razlike so vedno večje.

Sogovornica nam je podala osebno mnenje glede pozitivnih in negativnih posledic globalizacije na razvoj Indije. Kot pozitivne posledice navaja nižje cene dobrin in storitev. Negativne posledice pa vidi v že omenjeni vse večji razliki v dohodku revnejšega in bogatega prebivalstva

in izgubah služb. Meni, da bo globalizacija različno vplivala na različne kraje in se bo drugače kazala v razvoju velemest ali razvoju podeželja.

Na vprašanje, kaj meni, katere bodo največje spremembe v bodoče, ki jih bo globalizacija prinesla Indiji, odgovarja, da se bodo spremembe dogajale na vseh področjih, vendar pa je nadaljevanje uvajanja sprememb odvisno predvsem od tega, kako jih bodo ljudje sprejemali in kakšne bodo posledice teh sprememb. Meni pa, da bodo spremembe in vplivi globalizacije vsekakor veliki.

Gospa Veber na vprašanje, kaj meni, da najbolj ovira Indijo pri nadaljnjem in še hitrejšem razvoju, pravi: »Indija se sicer razvija, vendar počasneje od Kitajske. Indija je demokratična država in tukaj vidim oviro, saj ljudje delajo, če želijo, če pa ne želijo delati, jim ni treba. Na Kitajskem te izbire ni in zato je tudi Kitajska hitreje rastoča od Indije.«

Na vprašanje, kako ocenjuje razvoj rodnosti prebivalstva v Indiji, odgovarja, da se rodnost ne bo spremenila, saj v Indiji ni prenizka. Pove, da ima družina povprečno po dva otroka.

Na vprašanje, katere strateške prednosti za razvoj ima Indija pred drugimi državami, odgovarja, da je velika strateška prednost v tem, da ima Indija mlado in izobraženo prebivalstvo. Meni, da je to velika prednost, saj imajo mladi veliko znanja in energije, ki jo bodo po njenem mnenju uporabili v poslovnem svetu, kar bo pripomoglo k še večjemu in hitrejšemu razvoju Indije. Med drugim pravi, da je jug Indije že zelo razvit. Imenuje ga indijski Silicon Valley, saj je informacijska tehnologija zelo močna in razvita prav zaradi populacije mladih ljudi. Kot zanimivost doda, da imajo podjetja iz ZDA klicne centre v Indiji, kjer izobraženi mladi Indijci nudijo informacije in pomoč uporabnikom ameriških podjetij.

Na vprašanje, čemu bi Indija morala posvetiti več pozornosti, da bi se hitreje razvijala, gospa Veber odgovarja, da predvsem na mladih ljudeh, vendar pravi, da demokracija dokaj zaustavlja razvoj. Meni, da bi morala biti politika bolj stroga, kot je recimo na Kitajskem.

V zaključni projektni nalogi smo že navedli, kako globalizacija vpliva na razvoj držav, vendar nas je zanimalo, kako na ta pojav gleda gospa Koki Veber, dobra poznavalka razmer v Indiji. Na vprašanje, kje menite, da so največje razlike med razvitostjo in nerazvitostjo, je gospa Veber odgovorila, da so največje razlike med velemesti in podeželjem. Velemesta so zelo razvita, podeželja pa zelo nerazvita. Pravi, da Indija dela zelo velike korake v razvoju. Mesta, kot so Kalkuta, Mumbaj, Delhi in Bangalore so zelo razvita, vasi oziroma podeželje pa ne. Spremembe opaza v tem, da je na cestah vedno več avtomobilov in vsakih nekaj mesecev, ko se vrne v rodno Indijo, opazi razlike.

Na vprašanje, katere gospodarske sektorje naj bi Indija prioritarno strateško razvijala v bodoče, gospa Veber odločno odgovarja, da bi morali vzpostaviti avtoceste po državi, saj so ceste v zelo slabem stanju, prav tako ni nobenega reda na cestah. Kot primer je navedla morebitno povezavo

med Delhijem in Jaipurjem, da bi lahko iz enega mesta v drugega prišli v roku ene ure. Sedaj to ni mogoče, ker je cesta slaba, po enem pasu pa vozijo avtomobili in tovornjaki in to vzame veliko časa. Pravi, da bi bila izgradnja avtocest velik korak za razvoj Indije oziroma, da je to korak, ki mora biti nujno narejen.

Na zadnje vprašanje, kako vidi strateški razvoj in vlogo Indije v naslednjih letih (5–10 let), je gospa Veber povedala, da težko odgovori. Pravi, da če bo Indija imela dobrega voditelja, se bo hitreje razvijala. Trenutni predsednik Pranab Mukherjee ima sicer načrte, da bi Indija dohitela kitajsko gospodarstvo, vendar pa dvomi, saj meni, da bo to težko zaradi demokratičnega sistema Indije. Kot problem za doseganje tega cilja navaja tudi vročinske vale, ki so povzročili smrt 2000 ljudi. V takih razmerah enostavno ni mogoče delati.

5.3 Ugotovitve raziskovanja

S pomočjo raziskovanja in preučevanja v zaključni projektni nalogi smo ugotovili, da je Indija zelo specifična država z velikim notranjim trgom, ki pa ima relativno nizko kupno moč. Naše ugotovitve kažejo, da je globalizacijski proces že zajel Indijo, vendar kaste, vera in politični sistem še vedno močno vplivajo in zavirajo državo pri bolj temeljitim in njenem hitrejšem razvoju. Država se je sicer v preteklih nekaj letih na mnogih področjih pospešeno razvijala, še posebej na področju telekomunikacijskih storitev, zdravstva in izobraževanja. Bruto družbeni produkt (BDP) države je v vseh zadnjih desetih letih rasel in trend solidne rasti se tudi še nadaljuje. Ugotavljamo, da je potencial Indije za razvoj in socialno urbani napredek zelo velik, v kolikor bo država sposobna odpraviti določene pomanjkljivosti.

Raziskava in intervju z gospo Koki Veber je potrdil naše ugotovitve. Indija še ni bila deležna popolnega razvoja. Razvoj globalizacije Indiji prinaša še večje razlike med revnim in bogatim prebivalstvom, ter vse bolj homogeno kulturo. Te ugotovitve smo potrdili tudi s pomočjo izvedenega intervjuja. Vsekakor so naše ugotovitve in ugotovitve Koki Veber enotne, da se Indija še ni v celoti razvila. Njen razvoj se bo v prihodnje nadaljeval in gospodarstvo Indije se bo povečevalo, a v cilji še hitrejšega razvoja bo morala Indija rešiti določene tradicionalne ovire, ki jo še vedno zavirajo na njeni poti še hitrejšega razvoja.

6 SKLEP

Globalizacija je proces, v katerega je danes vključen celoten svet. Zaradi tega procesa je danes svet veliko ožji in manj raznolik. Ogromno je definicij in razlag, kaj globalizacija dejansko je. Lahko poenostavimo, da je globalizacija proces, s katerim svet postaja čedalje bolj homogen in vse bolj odvisen od svetovnega gospodarstva. V ta proces so vključene organizacije, ki poslujejo v več kot samo eni državi. Podjetja, ki se vključijo v ta proces, se srečujejo s številnimi ovirami. Vendar za nekatera podjetja širitev na tuje trge pomeni preživetje.

Države, ki so v procesu globalizacije, različno doživljajo svoj razvoj. Nekatere se razvijajo hitreje, nekatere počasneje, prav tako nekatere države čutijo več pozitivnih posledic, kakor pa negativnih in obratno. Dejstvo je, da se temu procesu ni moč upreti, treba ga je sprejeti ter izkoristiti zagon, ki ga globalizacija prinese.

Indija je dežela, bogata z naravnimi viri in zelo izobraženim mladim prebivalstvom. V zaključni projektni nalogi smo raziskovali in preučevali vpliv globalizacije na razvoj Indije in ugotovili, da ima Indija še veliko manevrskega prostora za razvoj, saj se ni še v celoti razvila. Je četrto največje gospodarstvo na svetu z veliko poslovnimi in investicijskimi priložnostmi, vendar pa njeno gospodarstvo dosega še vedno samo petino kitajskega bruto družbenega produkta (BDP). Indija ima sicer zelo veliko število prebivalstva, vendar je dokaj avtarkično razvita država z velikim notranjim trgom. Njen razvoj pa ovirata tudi vera in kastni sistem.

Naše ugotovitve se skladajo z odgovori gospe Koki Veber, ki Indijo doživlja kot svoje primarno zatočišče in predvsem dom. Ga. Veber je s svojimi odgovori dodatno podkrepila ugotovitve, do katerih smo prišli v zaključni projektni nalogi in nam tako podala neposredne informacije dejanskega stanja države.

Iz lastnih izkušenj pa ugotavljamo, da je Indija zelo specifična država, polna nasprotij. V Indiji se lahko srečamo z bliščem in bedo. Raven higiene je zelo slaba in življenjske razmere v Indiji se zdijo nepredstavljive. Pa vendar v Mumbaju živi velik del multimilijonarjev.

Indija je sinonim za državo, kjer je vrzel med revščino in bogastvom zelo velika. Vendar skriva ta država za svojimi mejami ogromen razvojni potencial. Prebivalstvo je milijardno in v teh milijardah so mladi upi, ki hrepenijo po razvoju, napredku in splošni življenjski blaginji. Poleg prebivalstva, ki je sestavni del države, pa ima Indija tudi naravna bogastva, ki se kažejo v različnih surovinah. Omeniti je treba tudi dolgo kulturo in turistično zelo barvito destinacijo, ki očara slehernega obiskovalca.

Menimo, da je Indija zelo zanimiv model za nadaljnje raziskovanje. Predlagali bi tudi nadaljnje raziskovanje o poslovanju Slovenije z Indijo, saj sta to dva zelo različna trga z drugačnimi poslovnimi navadami in značilnostmi, ki pa bi lahko znatno povečala dosedanje prav gotovo preskromno medsebojno mednarodno poslovno sodelovanje.

LITERATURA IN VIRI

- Ajpes. 2016. *ePRS – Poslovni register Slovenije*.
<https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=145521> (10. 3. 2016).
- Arcellor Mittal. 2016. *Vstopna stran*. <http://corporate.arcelormittal.com/> (24. 2. 2016).
- BBC. 2015. *Globalisation*.
http://www.bbc.co.uk/schools/gcsebitesize/geography/globalisation/globalisation_rev1.shtml (25. 11. 2015).
- Bertoncelj, Mateja. 2015. *Pipistrel sklenil mega posel v Indiji*.
<http://www.finance.si/8836851/Pipistrel-sklenil-mega-posel-v-Indiji?metered=yes&sid=457880027> (24. 2. 2016).
- Burges, Sean. B. I. *Economic Integration*. <http://www.britannica.com/topic/economic-integration> (24. 2. 2016).
- Business.Gov.In. 2015. *Indian Economy*.
http://www.archive.india.gov.in/business/indian_economy/index.php (21. 2. 2015).
- CIA. 2015. *India*. <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/in.html> (9. 2. 2015).
- Cyborlink. 2015. *India*. <http://www.cyborlink.com/besite/india.htm> (25. 2. 2015).
- Dummies. 2015. *India's Caste System*. <http://www.dummies.com/how-to/content/indias-caste-system.html> (19. 2. 2015).
- Ferfila, Bogomil. 2007. *Globaliziranost sodobnega sveta*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Gosai, Dushyant. 2013. *History of Economic Growth in India*.
<http://www.internationalpolicydigest.org/2013/04/24/history-of-economic-growth-in-india/> (24. 2. 2015).
- Hamdi, Fairouz. 2015. *The Impact of Globalization in the Developing Countries*.
<https://www.linkedin.com/pulse/impact-globalization-developing-countries-fairouz-hamdi> (8. 2. 2016).
- Holodny, Elena. 2015. *The 13 fastest-growing economies in the world*.
<http://www.businessinsider.com/world-bank-fast-growing-global-economies-2015-6> (16. 2. 2016).
- IELTS Studyhorror. 2016. *Globalisation And Loss of Cultural Identity*.
<http://ielts.studyhorror.com/writings/IELTS-Writing-Task-2-Globalisation-And-Loss-of-Cultural-Identity/11> (2. 1. 2016).
- Incredible India. B. I. *History*. <http://incredibleindia.org/index.php/travel-discover-india/discover-india/history> (14. 2. 2015).
- Investopedia. 2016. *Brasil, Russia, India and China – BRIC*.
<http://www.investopedia.com/terms/b/bric.asp> (24. 2. 2016).
- Izvozno okno. 2015a. *Gospodarske panoge Indije*.
http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Podatki_o_drzavah/Indija/Gospodarske_panoge_4669.aspx (24. 2. 2016).

- Izvozno okno. 2015b. *Mednarodno gospodarsko sodelovanje v Indiji*.
[Http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Podatki_o_drzavah/Indija/Mednarodno_gospodarsko_sodelovanje_6426.aspx](http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Podatki_o_drzavah/Indija/Mednarodno_gospodarsko_sodelovanje_6426.aspx) (14. 02. 2016).
- Izvozno okno. 2015c. *Pregled gospodarskih gibanj v državi Indiji*.
[Http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Podatki_o_drzavah/Indija/Pregled_gospodarskih_gibanj_4288.aspx](http://www.izvoznookno.si/Dokumenti/Podatki_o_drzavah/Indija/Pregled_gospodarskih_gibanj_4288.aspx) (14. 2. 2016).
- Kant, Amitabh. 2013. *The future of India's growth process lies in its cities*.
[Http://www.dailymail.co.uk/indiahome/indianews/article-2527291/The-future-Indias-growth-process-lies-cities.html](http://www.dailymail.co.uk/indiahome/indianews/article-2527291/The-future-Indias-growth-process-lies-cities.html) (24. 2. 2015).
- Kesič, Dragan. 2012. *Pomen mednarodnega poslovanja*.
[Http://porocevalec.ibs.si/sl/component/content/article/37-junij/111-dr-dragan-kesi-pomen-mednarodnega-poslovanja](http://porocevalec.ibs.si/sl/component/content/article/37-junij/111-dr-dragan-kesi-pomen-mednarodnega-poslovanja) (5. 1. 2016).
- Konov I., Joshua. 2014. *The Global Economy prompts Radicalization*.
[Https://www.linkedin.com/pulse/20141027082940-63120702-the-global-economy-prompts-radicalization](https://www.linkedin.com/pulse/20141027082940-63120702-the-global-economy-prompts-radicalization) (16. 2. 2016).
- Kwintessential. 2015. *Doing Business In India*.
[Http://www.kwintessential.co.uk/etiquette/doing-business-india.html](http://www.kwintessential.co.uk/etiquette/doing-business-india.html) (25. 2. 2015).
- Lonely Planet. 2011. *Riding the Rails in India*. [Http://www.lonelyplanet.com/asia/travel-tips-and-articles/69472](http://www.lonelyplanet.com/asia/travel-tips-and-articles/69472) (18. 2. 2015).
- Marotta, Stephen. 2016. *Slums of Mumbai*. [Http://mumbaiindia.jimdo.com/slums/](http://mumbaiindia.jimdo.com/slums/) (24. 2. 2016).
- Mckee, Susan. 2016. *Mumbai, India: What You Must See*. [Http://www.gonomad.com/18-destinations/6383-mumbai-india-top-sights-to-see](http://www.gonomad.com/18-destinations/6383-mumbai-india-top-sights-to-see) (16. 2. 2016).
- Pettinger, Tejvan. 2015. *Problems Facing Indian Economy*.
[Http://www.economicshelp.org/india/problems-indian-economy/](http://www.economicshelp.org/india/problems-indian-economy/) (24. 2. 2016).
- Pogačnik, Anja. 2011. *Kastni sistem in medkastne poroke*.
[Http://anjanpogacnik.tumblr.com/post/7649662794/kastni-sistem-in-medkastne-poroke](http://anjanpogacnik.tumblr.com/post/7649662794/kastni-sistem-in-medkastne-poroke) (19. 2. 2015).
- Ruzzier, Mitja in Dragan Kesič. 2011. *Izzivi mednarodnega poslovanja*. Koper: Fakulteta za management.
- Shangquan, Gao. 2000. *Economic Globalization: Trends, Risks and Risk Prevention*.
[Http://www.un.org/en/development/desa/policy/cdp/cdp_background_papers/bp2000_1.pdf](http://www.un.org/en/development/desa/policy/cdp/cdp_background_papers/bp2000_1.pdf) (14. 2. 2016).
- Skwirk. 2016. *The role of technology in globalisation*. [Http://www.skwirk.com/p-c_s-16_u-185_t-493_c-1813/nsw/geography/global-change/globalisation/the-role-of-technology-in-globalisation](http://www.skwirk.com/p-c_s-16_u-185_t-493_c-1813/nsw/geography/global-change/globalisation/the-role-of-technology-in-globalisation) (8. 1. 2016).
- Svetličič, Marjan. 2004. *Globalizacija in neenakomeren razvoj v svetu*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- The Guardian. 2012. *India's railway tracks claim 15,000 lives each year*.
[Http://www.theguardian.com/world/2012/feb/21/15000-die-crossing-indian-railways](http://www.theguardian.com/world/2012/feb/21/15000-die-crossing-indian-railways) (18. 2. 2015).
- Turk, Nataša. 2011. *Indija – potrošniška Koromandija*. Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije.

- USAID. 2015. *India*.
[Http://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1861/India_CDCCS.pdf](http://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1861/India_CDCCS.pdf) (3. 3. 2015).
- Varghese V., Biju. 2016. *Indian Culture: Traditions and Customs of India*.
[Https://www.linkedin.com/pulse/indian-culture-traditions-customs-india-biju-v-varghese?for ceNoSplash=true](https://www.linkedin.com/pulse/indian-culture-traditions-customs-india-biju-v-varghese?for ceNoSplash=true) (24. 2. 2016).
- Wall, Mike. 2015. *India's 1st Mars Mission Celebrates One Year at Red Planet*.
[Http://www.space.com/30633-india-mars-orbiter-mission-anniversary.html](http://www.space.com/30633-india-mars-orbiter-mission-anniversary.html) (24. 2. 2016).
- WFS. 2015. *The Future Of India*. [Http://www.wfs.org/content/future-india](http://www.wfs.org/content/future-india) (9. 2. 2016).
- WeatherOnline. 2015. *India*. [Http://www.weatheronline.co.uk/reports/climate/India.htm](http://www.weatheronline.co.uk/reports/climate/India.htm) (21. 02. 2015).
- Združenje Manager. 2013. *Indija*. [Http://www.zdruzenje-manager.si/stroka/management/medkulturni-prirocnik/indija](http://www.zdruzenje-manager.si/stroka/management/medkulturni-prirocnik/indija) (24. 2. 2016).
- Zimmermann, Kim Ann. 2015. *Indian Culture: Traditions and Customs of India*.
[Http://www.livescience.com/28634-indian-culture.html](http://www.livescience.com/28634-indian-culture.html) (17. 2 2015).

PRILOGA

Priloga 1 Intervju z indijsko državljanke, lastnico trgovin Sariko, d.o.o., gospo Koki Veber

Intervju z indijsko državljanko, lastnico trgovin Sariko, d.o.o., gospo Koki Veber

1. Kakšno vlogo ima po vaši oceni Indija v svetu?
2. Kako je po vašem mnenju globalizacija vplivala na razvoj Indije?
3. Kakšne so po vašem mnenju pozitivne posledice vpliva globalizacije na razvoj Indije?
4. Kakšne so po vašem mnenju negativne posledice vpliva globalizacije na razvoj Indije?
5. Kaj menite, da bodo največje spremembe v bodoče zaradi vpliva globalizacije?
6. Kaj menite, da najbolj ovira Indijo pri nadaljnjem in še hitrejšem razvoju?
7. Kako ocenjujete razvoj prirastka prebivalstva v Indiji?
8. Katere strateške prednosti za razvoj ima po vašem mnenju Indija pred drugimi državami?
9. Čemu bi Indija po vašem mnenju morala posvetiti več pozornosti, da bi se lahko hitreje razvijala?
10. Kje menite, da so največje razlike med razvitostjo in nerazvitostjo?
11. Katere gospodarske sektorje naj bi Indija prioriteto strateško razvijala v bodoče po vašem mnenju?
12. Kako vidite strateški razvoj in vlogo Indije v naslednjih letih (5–10 let)?